

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ... 2024 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 734) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„posiadają plan działalności rolnośrodowiskowej sporządzony do dnia 15 lipca roku, w którym podjęli zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, przy udziale:”;
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) posiadają dokumentację, o której mowa w art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”, sporządzoną przez eksperta przyrodniczego, na formularzu udostępnionym przez Agencję, zgodnie z metodyką sporządzania takiej dokumentacji

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2706).

udostępnioną przez Agencję, zwaną dalej „dokumentacją przyrodniczą”, w roku:

- a) poprzedzającym rok rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub
- b) rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, nie później jednak niż do dnia 30 listopada tego roku – w przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 2;”;

b) w ust. 2:

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. j oraz pkt 2 lit. j, jeżeli ten obszar w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania:

- a) znajduje się w granicach zasięgu występowania odpowiednio dubelta lub wodniczki, objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi w ramach monitoringu prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, zwanych dalej „granicami warstw cyfrowych GIOŚ”, lub
- b) stanowi obszar wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890), zwanym dalej „planem ochrony”, albo w planie zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ust. 5 tej ustawy, zwanym dalej „planem zadań ochronnych”, ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku;

2) wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1, jeżeli ten obszar w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania znajduje się w granicach:

- a) zasięgu występowania danego siedliska lub innego niż dubelt lub wodniczka gatunku ptaka objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach odpowiedniego wariantu lub
- b) obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla danego siedliska lub innego niż dubelt lub

wodniczka gatunku ptaka objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach odpowiedniego wariantu określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000

– objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, zwanych dalej „granicami warstw cyfrowych GDOŚ”;

– dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wariantów wymienionych w § 3 pkt 2 lit. a–g, jeżeli ten obszar był objęty zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW w ramach Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 w zakresie tożsamyh siedlisk przyrodniczych, którego realizacja zakończyła się w dniu 14 marca roku, w którym zostało podjęte to zobowiązanie.”,

c) w ust. 3 po wyrazach „posiadanie tej dokumentacji” dodaje się wyrazy „, nie później jednak niż do dnia 30 listopada tego roku”;

2) w § 7 w ust. 3 po wyrazach „załącznika nr 4 do rozporządzenia” dodaje się wyrazy „, z wyłączeniem rośliny dwuletniej określonej w ust. 3 pkt 2 lp. 11 załącznika nr 4 do rozporządzenia.”;

3) w § 10 uchyla się ust. 2;

4) w § 12:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. j płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana wyłącznie do obszaru, który w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego:

1) znajduje się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ lub

2) stanowi obszar wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych odpowiednio dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego dany obszar:

- 1) znajduje się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ lub
- 2) stanowi obszar wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku, lub
- 3) znajduje się w granicach warstw cyfrowych GDOŚ

– to zobowiązanie może być realizowane wyłącznie w ramach wariantu, w zakresie którego dane siedlisko lub dany gatunek ptaka są objęte płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Jeżeli w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego dany obszar znajduje się w granicach:

- 1) zasięgu występowania kilku siedlisk lub kilku gatunków ptaków innych niż dubelt lub wodniczka objętych płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach kilku wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 lub
- 2) obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla kilku siedlisk lub kilku gatunków ptaków innych niż dubelt lub wodniczka objętych płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach kilku wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000

– objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, to zobowiązanie może być realizowane w ramach jednego z tych wariantów, w ramach których są wspierane te siedliska lub te gatunki ptaków.

2b. Przepisu ust. 2 nie stosuje w przypadku gdy dany obszar w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego znajduje się w granicach:

- 1) zasięgu występowania derkacza lub obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla derkacza określonych w planie ochrony

albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000, objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, jeżeli regionalny dyrektor ochrony środowiska, który sprawuje nadzór nad danym obszarem Natura 2000, potwierdził w formie pisemnej, na formularzu określonym w metodyce, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, że na tym obszarze może być realizowany inny wariant interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 niż wariant wymieniony w § 3 pkt 1 lit. k;

- 2) warstw cyfrowych GIOŚ i nie stanowi obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku, jeżeli regionalny dyrektor ochrony środowiska, który sprawuje nadzór nad danym obszarem Natura 2000, potwierdził w formie pisemnej, na formularzu określonym w metodyce, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, że na tym obszarze może być realizowany inny wariant interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 niż wariant wymieniony odpowiednio w § 3 pkt 1 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariant wymieniony w § 3 pkt 1 lit. j.”,

- d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy dany obszar znajdujący się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ znajduje się w granicach:

- 1) zasięgu występowania innego niż dubelt lub wodniczka gatunku ptaka objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 lub obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla innego niż dubelt lub wodniczka gatunku ptaka objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000, objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne może być realizowane odpowiednio w ramach wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk

- łęgowych dubelta – lub wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. j, lub wariantu, w ramach którego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi jest objęty inny niż dubelt lub wodniczka gatunek ptaka, którego dotyczą te warstwy cyfrowe opracowane przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska;
- 2) zasięgu występowania danego siedliska objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach odpowiedniego wariantu interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 lub obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla danego siedliska objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000, objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne może być realizowane wyłącznie w ramach wariantu interwencji wymienionej w § 3 pkt 1, w ramach którego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi jest objęte to siedlisko.”,
- e) w ust. 4 wyrazy „w terminie składania wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego” zastępuje się wyrazami „w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach tego wariantu”;
- f) w ust. 5 w pkt 2 po wyrazie „realizowany” dodaje się wyrazy „zgodnie ze szczegółowymi wymogami danego wariantu określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w odniesieniu do których wystąpiła ta sprzeczność”;
- 5) w § 13:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. W przypadku wariantu wymienionego w § 3 pkt 2 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk łęgowych dubelta – lub wariantu wymienionego w § 3 pkt 2 lit. j płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana wyłącznie do obszaru, który znajduje się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ.”;
- 6) w § 14 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku interwencji wymienionej w § 3 pkt 3 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000, jeżeli w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego:

- 1) cała działka rolna, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach tej interwencji, znajduje się poza granicami warstw cyfrowych GIOŚ lub warstw cyfrowych GDOŚ;
- 2) cała działka rolna, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach tej interwencji, znajduje się poza obszarem wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku;
- 3) wymogi określone dla tej interwencji nie są sprzeczne z działaniami obligatoryjnymi i fakultatywnymi określonymi w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się za spełniony, mimo że szczegółowe wymogi dla interwencji wymienionej w § 3 pkt 3 określone w części II załącznika nr 2 do rozporządzenia są sprzeczne z działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, jeżeli:

- 1) to zobowiązanie jest realizowane zgodnie z tymi działaniami ochronnymi obligatoryjnymi lub fakultatywnymi, w odniesieniu do których wystąpiła ta sprzeczność, i te działania zostały wskazane w planie działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, jako wymogi realizowanego zobowiązania, albo
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska, który sprawuje nadzór nad tym obszarem Natura 2000, potwierdził w formie pisemnej na formularzu określonym w metodyce, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, że ta interwencja może być realizowana zgodnie

ze szczegółowymi wymogami określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w odniesieniu do których wystąpiła ta sprzeczność.”;

- 7) w § 16:
 - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, wpisanych do krajowego rejestru lub zarejestrowanych we Wspólnym katalogu odmian roślin rolniczych, zwanych dalej „odmianami marginalnych gatunków roślin rolniczych”;
 - b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) danej odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych.”;
- 8) w § 16 w ust. 3, w § 24 w ust. 1 w pkt 1 w lit. b w tiret drugim, w § 26 w ust. 10 w pkt 1, w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części IV. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 5 rozporządzenia w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w części V. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 7 rozporządzenia w ust. 2 w pkt 2 w lit. a we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w załączniku nr 7 do rozporządzenia w części IV. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 5 rozporządzenia w lp. 1 i w części V. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 7 rozporządzenia w lp. 41 wyrazy „odmian marginalnych z gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia” zastępuje się wyrazami „odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych”;
- 9) w § 18 w ust. 1 w pkt 2 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) gatunków, które były uprawiane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nie są uprawiane na tym terytorium, których materiał siewny został pozyskany z kolekcji banków genów, w tym ich odmian, form, populacji lub genotypów”;
- 10) w § 21:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wysokość kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych poniesionych z tytułów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, ustala się odpowiednio zgodnie z ust. 1 pkt 1 lub 2 załącznika nr 6 do rozporządzenia.”;
 - b) uchyla się ust. 4;
- 11) w § 23 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy rolnik nie złożył w terminie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa na piśmie rolnika do jego złożenia.

7. Złożenie przez rolnika zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2, do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za dany rok, uważa się za dokonane w terminie.”;

12) w § 24 w ust. 1 w pkt 1 w lit. b tiret piąte otrzymuje brzmienie:

„– gatunków, które są uprawiane na działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach wariantu wymienionego w § 3 pkt 7 lit. b, w tym ich odmian, form, populacji lub genotypów;”;

13) w § 25 uchyla się ust. 1–4;

14) w § 26:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku gdy do rolnika lub zarządcy mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 5 ust. 5 pkt 1 lit. a lub pkt 2, lub gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w § 12 ust. 5 pkt 1 lub 2 lub § 14 ust. 2 pkt 1, rolnik lub zarządca składają do dnia 15 lipca roku, w którym określono te wymogi, do kierownika biura powiatowego Agencji kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, na których są zawarte informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b załącznika nr 3 do rozporządzenia. Przepis ten stosuje się również w przypadku, gdy te wymogi ulegną zmianie w trakcie kolejnego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

2. W przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 2 rolnik lub zarządca składają do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym złożono wnioski o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego:

- 1) kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, na których jest zawarte oświadczenie eksperta przyrodniczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierające podpis eksperta przyrodniczego, przy którego udziale został sporządzony ten plan;
- 2) kopię pisemnego potwierdzenia, o którym mowa w § 12 ust. 5 pkt 2, jeżeli wymogi realizowanego wariantu są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych w ich brzmieniu

obowiązującym w dniu 15 marca tego roku – w przypadku wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1;

- 3) kopię pisemnego potwierdzenia, o którym mowa w § 12 ust. 6, jeżeli dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk lub obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty, które nie są obszarami specjalnej ochrony ptaków, nie zostały ustanowione plan ochrony albo plan zadań ochronnych – w przypadku wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. h–k;
- 4) kopię pisemnego potwierdzenia, o którym mowa w § 12 ust. 2b:
 - a) pkt 1, jeżeli na obszarze, który w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania znajduje się w granicach zasięgu występowania derkacza lub obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla derkacza określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000, objętych warstwami cyfrowymi opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i udostępnionymi Agencji, jest realizowany wariant interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 inny niż wariant wymieniony w § 3 pkt 1 lit. k,
 - b) pkt 2, jeżeli na obszarze, który w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania znajduje się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ i nie stanowi obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca tego roku jest realizowany wariant interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 inny niż wariant wymieniony odpowiednio w § 3 pkt 1 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariant wymieniony w § 3 pkt 1 lit. j.

3. W przypadku:

- 1) gdy do rolnika lub zarządcy mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 5 ust. 5 pkt 2, lub gdy wystąpią okoliczności, o których mowa w § 12 ust. 5 pkt 1, oświadczenie eksperta przyrodniczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c załącznika nr 3 do rozporządzenia, obejmuje również informację, że do rolnika lub zarządcy mają zastosowanie te wymogi lub że te okoliczności wystąpiły;

- 2) wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. h oraz i oraz pkt 2 lit. h oraz i oświadczenie eksperta przyrodniczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c załącznika nr 3 do rozporządzenia, obejmuje również wskazanie, jaki gatunek ptaka został stwierdzony.

4. W przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 2 rolnik lub zarządca:

- 1) przesyłają kopię dokumentacji przyrodniczej do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego – Państwowego Instytutu Badawczego do dnia 30 listopada roku, w którym złożyli wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach tych wariantów;
 - 2) składają potwierdzenie przesłania kopii dokumentacji przyrodniczej, o którym mowa w pkt 1, zawierające w szczególności imię, nazwisko, adres zamieszkania albo siedziby, adres korespondencyjny i numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”, rolnika lub zarządcy realizujących zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, o którym mowa w pkt 1, do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 30 listopada roku, w którym złożyli wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach tych wariantów.”
- b) w ust. 5 w:
- pkt 1 wyrazy „30 września” zastępuje się wyrazami „30 listopada”,
 - pkt 2 wyrazy „10 października” zastępuje się wyrazami „30 listopada”,
- c) w ust. 6:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W przypadku interwencji wymienionej w § 3 pkt 3 rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego:”,
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, na których jest zawarte oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. d załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierające podpis doradcy rolnośrodowiskowego, przy którego udziale został sporządzony ten plan;”
- d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. W przypadku gdy do rolnika mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 5 ust. 5 pkt 1 lit. a, lub gdy wystąpią okoliczności, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 1, oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. d załącznika nr 3 do rozporządzenia, obejmuje również informację, że do rolnika mają zastosowanie te wymogi lub że wystąpiły te okoliczności.”
- e) w ust. 8 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
- „a) działek rolnych lub działek przyrodniczych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a załącznika nr 3 do rozporządzenia, a w przypadku realizacji wariantu wymienionego w § 3 pkt 5 lit. a lub b – wskazanie wielkości obszaru objętego tym zobowiązaniem;”
- f) po ust. 9 dodaje się ust 9a i 9b w brzmieniu:
- „9a. W przypadku wariantu wymienionego w § 3 pkt 5 lit. a rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych – do dnia 15 lipca:
- 1) roku, w którym została rozpoczęta w ramach tego wariantu uprawa rośliny danej odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych;
 - 2) czwartego roku uprawy w ramach tego wariantu rośliny danej odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych.
- 9b. Przepisu ust. 9a pkt 2 nie stosuje się w odniesieniu do odmian regionalnych i odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru i odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych, które są bylinami.”
- g) po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. W przypadku wariantu wymienionego w § 3 pkt 7 lit. b rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji:

- 1) dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych – do dnia 15 lipca:
 - a) roku, w którym została rozpoczęta w ramach tego wariantu uprawa rośliny danej odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych,
 - b) czwartego roku uprawy w ramach tego wariantu rośliny danej odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych;
- 2) kopię protokołu przekazania materiału siewnego przez bank genów, jeżeli w ramach tego wariantu jest prowadzona uprawa roślin, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 lit. d – do dnia 15 lipca roku, w którym została rozpoczęta w ramach tego wariantu uprawa tych roślin.

10b. Przepisu ust. 10a pkt 1 lit. b nie stosuje się w odniesieniu do odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych, które są bylinami.”,

- h) ust. 11–13 otrzymują brzmienie:

„11. W przypadku gdy ekspert przyrodniczy w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c załącznika nr 3 do rozporządzenia, lub doradca rolnośrodowiskowy w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. d załącznika nr 3 do rozporządzenia, wskazali, że grunty zadeklarowane przez rolnika lub zarządcę w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego nie są położone na obszarze Natura 2000, dla którego zostały ustanowione plan ochrony albo plan zadań ochronnych, a Agencja ustali w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania, że te grunty są położone na obszarze Natura 2000, dla którego zostały ustanowione plan ochrony albo plan zadań ochronnych, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa rolnika lub zarządcę na piśmie do złożenia:

- 1) kopii stron planu działalności rolno-środowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, na których jest zawarte poprawione, zgodnie z ustaleniami Agencji,

oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c lub d załącznika nr 3 do rozporządzenia;

- 2) kopii pisemnego potwierdzenia, o którym mowa w § 12 ust. 5 pkt 2 lub § 14 ust. 2 pkt 2, jeżeli wymogi realizowanej interwencji lub wariantu są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w planie ochrony lub planie zadań ochronnych;
- 3) kopii stron planu działalności rolnośrodowiskowej, o których mowa w ust. 1 – w przypadku gdy w wyniku poprawionego zgodnie z ustaleniami Agencji oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. c lub d załącznika nr 3 do rozporządzenia:
 - a) do rolnika lub zarządcy mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 5 ust. 5 pkt 1 lit. a lub pkt 2, lub
 - b) wymogi, o których mowa w § 5 ust. 5 pkt 1 lit. a lub pkt 2, uległy zmianie.

12. W przypadku gdy rolnik lub zarządca nie dokonali czynności, o których mowa w ust. 1, 2, ust. 4 pkt 2, ust. 5 pkt 2, ust. 6, 8–9a lub 10a, w terminach określonych w tych przepisach, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa rolnika lub zarządcę na piśmie do dokonania danej czynności.

13. Czynności, o których mowa w ust. 1, ust. 4 pkt 2, ust. 5 pkt 2, ust. 8–9a, 10a lub 11, dokonane do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za dany rok, uważa się za dokonane w terminie.”;

15) w § 28 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) spełnia warunki do przyznania tej płatności, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego, który może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie tej płatności, uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie tej płatności.”;

16) w § 30 w ust. 2 w pkt 1 i w § 33 w ust. 7 w pkt 1 cyfrę „3” zastępuje się cyfrą „7”;

17) w § 34 w ust. 4 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) działek rolnych lub działek przyrodniczych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a załącznika nr 3 do rozporządzenia, a w przypadku realizacji wariantów wymienionych w § 3 pkt 5 lit. a lub b – wskazanie wielkości obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym,”;

18) w § 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik lub zarządca posiadają plan działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, sporządzony po upływie terminu określonego w § 5 ust. 1 pkt 1, nie później jednak niż do 14 dni po upływie tego terminu, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowo-klimatycznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 10% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby za realizację tego zobowiązania, gdyby ten rolnik lub ten zarządca posiadali ten plan sporządzony w terminie określonym w § 5 ust. 1 pkt 1.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik lub zarządca:

- 1) posiadają plan działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, sporządzony później niż 14 dni po upływie terminu określonego w § 5 ust. 1 pkt 1,
- 2) nie posiadają planu działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1

– wysokość kary w roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 40% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby za realizację tego zobowiązania, gdyby ten rolnik lub ten zarządca posiadali ten plan sporządzony w terminie określonym w § 5 ust. 1 pkt 1.”,

c) w ust. 2 wyrazy „W przypadku, o którym mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „W przypadku, o którym mowa w ust. 1a”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli zostanie stwierdzone, że plan działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w zakresie informacji, o których mowa w § 26 ust. 8 pkt 2, § 34 ust. 4 pkt 2 lub w ust. 1 pkt 1, 2 lub 5, ust. 2 pkt 1 lit. a lub b lub pkt 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia, rolnik lub zarządca:

- 1) poprawiają ten plan,

- 2) składają oświadczenie o poprawieniu tego planu do kierownika biura powiatowego Agencji
– najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, a w przypadku gdy w ostatnim roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego zostanie stwierdzone, że ten plan jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w zakresie informacji, o których mowa w § 26 ust. 8 pkt 2 lub w ust. 1 pkt 1, 2 lub 5, ust. 2 pkt 1 lit. a lub b lub pkt 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia – w terminie do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji tego zobowiązania.”,
- e) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) poprawiają plan działalności rolnośrodowiskowej, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, w szczególności w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b załącznika nr 3 do rozporządzenia – w przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 3,”,
- f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli rolnik lub zarządca nie posiadają dokumentacji przyrodniczej sporządzonej w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w ramach którego jest wymagane posiadanie tej dokumentacji, lub w roku rozpoczęcia jego realizacji, wysokość kary:

 - 1) w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania wynosi 60% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby do powierzchni gruntów, w odniesieniu do której rolnik lub zarządca nie posiadają tej dokumentacji, gdyby posiadali tę dokumentację;
 - 2) w kolejnych latach realizacji tego zobowiązania wynosi 60% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby do powierzchni gruntów, w odniesieniu do której rolnik lub zarządca nie posiadają tej dokumentacji, gdyby posiadali tę dokumentację, chyba że:
 - a) posiadają dokumentację przyrodniczą sporządzoną najpóźniej w roku, w którym ten rolnik lub ten zarządca złożyli wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację tego zobowiązania, w ramach którego jest wymagane posiadanie tej dokumentacji, nie później jednak niż do dnia 30 listopada tego roku,

- b) złożyli potwierdzenie przesłania kopii dokumentacji przyrodniczej, o której mowa w § 26 ust. 4 pkt 1, do kierownika biura powiatowego Agencji najpóźniej do dnia 30 listopada roku, w którym złożyli wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach tego zobowiązania.”;
- 19) w § 40 w ust. 1 wyrazy „§ 39 ust. 1” zastępuje się wyrazami „§ 39 ust. 1a”;
- 20) po § 46 dodaje się § 46a w brzmieniu:
- „§ 46a. Do zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, których realizację rozpoczęto od dnia 15 marca 2024 r. w ramach wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. j oraz pkt 2 lit. j, na obszarze znajdującym się poza granicami warstw cyfrowych GIOŚ lub na obszarze, który nie stanowi obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca 2024 r., nie stosuje się:
- 1) § 12 ust. 1a, w przypadku wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – i lit. j oraz
 - 2) § 13 ust. 2, w przypadku wariantów wymienionych w § 3 pkt 2 lit. i – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – i lit. j
- jeżeli rolnik lub zarządca posiadają dokumentację przyrodniczą sporządzoną dla tego obszaru w 2023 r.”.
- 21) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:
- a) w części II. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 3 rozporządzenia (użytkowanie kośne, użytkowanie kośno-pastwiskowe, użytkowanie pastwiskowe albo użytkowanie naprzemienne) w ust. 3 w pkt 4 wyrazy „nie wcześniej niż w dniu 31 października” zastępuje się wyrazami „nie później niż w dniu 15 listopada”,
 - b) w części IV. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 5 rozporządzenia w ust. 2:
 - pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) wytwarza się materiał siewny odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych, zgodnie z przepisami o nasiennictwie (przy utrzymaniu czystości i tożsamości odmianowej, prowadzeniu

dokumentacji plantacji oraz wykonywanych zabiegów i uzyskaniu świadectwa oceny laboratoryjnej) lub

2) wytwarza się materiał siewny gatunków rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych wymienionych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia, spełniający minimalne wymagania jakościowe określone w tabeli I i II, oraz jest się w posiadaniu wyników badań laboratoryjnych w tym zakresie.”,

– tytuł tabeli I otrzymuje brzmienie:

„TABELA I. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO POZOSTAŁYCH GATUNKÓW ROŚLIN ZAGROŻONYCH EROZJĄ GENETYCZNĄ (ZBOŻA)”,

– w tabeli I:

– – lp. 1 otrzymuje brzmienie:

1	Pszenica płaskurka (<i>Triticum diccocum</i> Schrank ex Schubl.)	98	60 ¹⁾	85
---	---	----	------------------	----

– – lp. 3 otrzymuje brzmienie:

3	Żyto krzyca (<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.)	98	60	85
---	---	----	----	----

– tytuł tabeli II otrzymuje brzmienie:

„TABELA II. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO POZOSTAŁYCH GATUNKÓW ROŚLIN ZAGROŻONYCH EROZJĄ GENETYCZNĄ (INNE GATUNKI)”,

– w tabeli II:

– – lp. 2 otrzymuje brzmienie:

2	Nostrzyk biały (<i>Melilotus albus</i> Medik.)	96	2,5 ¹⁾	80 ²⁾
---	---	----	-------------------	------------------

– – po lp. 2 dodaje się lp. 2a w brzmieniu:

2a	Nostrzyk żółty	96	2,5 ¹⁾	80 ²⁾
----	----------------	----	-------------------	------------------

(lekarski) (<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.)			
---	--	--	--

c) w części V. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 7 rozporządzenia:

– w ust. 1:

– – pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) założenie na gruncie ornym pasa kwietnego o szerokości od 3 do 20 m i powierzchni co najmniej 0,1 ha przez wysiew w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 31 października w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub od dnia 1 kwietnia do dnia 15 maja w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego mieszanki nasion, przy czym ta mieszanka:

- a) zawiera co najmniej 8 gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, w tym co najmniej jeden gatunek jednoroczny i co najmniej 4 gatunki wieloletnie,
- b) zawiera gatunki uprawne i gatunki dziko rosnące, w tym co najmniej jeden gatunek dziko rosnący wieloletni,
- c) nie zawiera gatunków niepożądanych w wieloletnich pasach kwietnych wskazanych w wykazie gatunków niepożądanych w wieloletnich pasach kwietnych;”

– – pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) obowiązkowy podsiew pasa kwietnego gatunkami roślin określonymi w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, z wyłączeniem gatunków z rodziny traw, w przypadku gdy liczba gatunków określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w tym pasie kwietnym wynosi mniej niż 4;”

– w ust. 2:

– – pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) założenie i utrzymanie w okresie realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego ogródka bioróżnorodności, w którym jest uprawianych co najmniej 15 gatunków roślin (w ramach jednego

gatunku dopuszcza się uprawę kilku odmian, form, populacji lub genotypów), przy czym:

- a) przynajmniej jeden z uprawianych gatunków roślin to gatunek roślin warzywnych wymieniony w ust. 5 pkt 2 lit. b załącznika nr 4 do rozporządzenia i jeden z uprawianych gatunków roślin to gatunek roślin zielarskich wymieniony w ust. 5 pkt 2 lit. a załącznika nr 4 do rozporządzenia,
- b) przynajmniej jeden z uprawianych gatunków roślin lub odmian roślin to:
 - odmiana regionalna lub odmiana amatorska wpisana do krajowego rejestru lub
 - odmiana marginalnych gatunków roślin rolniczych, lub
 - gatunek rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych wymieniony w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia,
- c) powierzchnia uprawy któregośkolwiek z uprawianych gatunków lub odmian nie może przekraczać 50% powierzchni ogródka bioróżnorodności;”

– – pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego dopuszcza się:

- a) zmianę składu gatunkowego lub liczby uprawianych gatunków, przy zachowaniu minimalnej liczby 15 gatunków,
- b) dodanie nowych odmian, form, populacji lub genotypów;”;

22) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Część szczegółowa – dotyczy poszczególnych interwencji lub wariantów interwencji i zawiera:

1) informacje niezbędne do prawidłowej realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w tym:

- a) informacje, w formie wykazu, w zakresie działek rolnych lub działek przyrodniczych zlokalizowanych na określonych działkach referencyjnych i realizowanych na nich interwencjach lub wariantach interwencji,

- b) informacje w zakresie wymogów w ramach realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w tym także tych doprecyzowanych przez eksperta przyrodniczego lub doradcę rolnośrodowiskowego, które powinny odpowiadać stanowi faktycznemu i deklaracji zawartej we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej,
- c) oświadczenie eksperta przyrodniczego, w przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia:
 - o stwierdzeniu występowania na gruntach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego wariantu siedliska przyrodniczego lub siedliska lęgowego ptaków objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach tego wariantu:
 - w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji, która stanowi podstawę do sporządzenia dokumentacji przyrodniczej, lub
 - na podstawie przebiegu granic warstw cyfrowych GIOŚ – w przypadku wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. i lub pkt 2 lit. i rozporządzenia – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariantów wymienionych w § 3 pkt 1 lit. j lub pkt 2 lit. j rozporządzenia, lub
 - na podstawie obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego – w przypadku odpowiednio wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. i rozporządzenia – w zakresie ochrony siedlisk lęgowych dubelta – lub wariantu wymienionego w § 3 pkt 1 lit. j rozporządzenia, lub
 - na podstawie przebiegu granic warstw cyfrowych GDOŚ, lub
 - na podstawie informacji o zobowiązaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW w ramach Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 w zakresie tożsamyh siedlisk przyrodniczych, które było realizowane na tych gruntach, a

- którego realizacja zakończyła się w dniu 14 marca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego wariantu,
- o braku potrzeby sporządzenia dokumentacji przyrodniczej w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego ze względu na wystąpienie okoliczności, o których mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia,
 - o sprzeczności wymogów realizowanego wariantu z działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego albo o braku tych sprzeczności – w przypadku wariantów interwencji wymienionej w § 3 pkt 1 rozporządzenia,
- d) oświadczenie doradcy rolno-środowiskowego, w przypadku interwencji wymienionej w § 3 pkt 3 rozporządzenia, że:
- cała działka rolna, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach tej interwencji, znajduje się poza:
 - granicami warstw cyfrowych GIOŚ lub warstw cyfrowych GDOŚ,
 - obszarem wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego,
 - wymogi realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego są sprzeczne z działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w planie ochrony albo w planie zadań ochronnych ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku

realizacji tego zobowiązania albo, że nie są sprzeczne z tymi działaniami;

2) szkic gospodarstwa:

- a) z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych lub działek przyrodniczych, na których mają być realizowane interwencje lub warianty interwencji,
- b) z zaznaczeniem miejsc na działce rolnej, w których są zasadzone poszczególne drzewa odmian wymienionych w ust. 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r. – w przypadku interwencji wymienionej w § 3 pkt 4 rozporządzenia,
- c) z zaznaczoną częścią działki rolnej lub działki przyrodniczej, która ma pozostać nieskoszona w poszczególnych latach – w przypadku wariantów interwencji wymienionych w § 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia, interwencji wymienionej w § 3 pkt 3 rozporządzenia lub wariantu wymienionego w § 3 pkt 7 lit. a rozporządzenia,
- d) z zaznaczeniem istniejących drzew i krzewów w obrębie wieloletniego pasa kwietnego, podlegających obowiązkowi zachowania w ramach wariantu interwencji wymienionej w § 3 pkt 7 lit. a rozporządzenia.”,

b) uchyla się ust. 3;

23) w załączniku nr 4 do rozporządzenia:

a) w ust. 3:

- w pkt 1 w tabeli w części „Rośliny oleiste i włókniste” lp. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1	Gorczyca sarepska	<i>Brassica juncea</i> L. Czern.	roślina jednoroczna
2	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.	roślina dwuletnia

- w pkt 2 w tabeli:

– – lp. 1 otrzymuje brzmienie:

1	Pszenica płaskurka	<i>Triticum diccocum</i> Schrank ex Schubl.	roślina jednoroczna
---	--------------------	--	---------------------

– – lp. 3 otrzymuje brzmienie:

3	Żyto krzyca	<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i>	roślina dwuletnia
---	-------------	--	-------------------

		Metzg. ex Alef.	
--	--	-----------------	--

-- lp. 5 otrzymuje brzmienie:

5	Nostrzyk biały	<i>Melilotus albus</i> Medik.	roślina jednoroczna oraz roślina dwuletnia
---	----------------	-------------------------------	---

-- po lp. 5 dodaje się lp. 5a w brzmieniu:

5a	Nostrzyk żółty (lekarski)	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	roślina jednoroczna oraz roślina dwuletnia
----	------------------------------	---	---

b) w ust. 5:

– w pkt 1 w tabeli lp. 79 otrzymuje brzmienie:

79	Nostrzyk biały <i>Melilotus albus</i>	x	x			x	
----	---------------------------------------	---	---	--	--	---	--

– w pkt 2:

-- w lit. a w tabeli lp. 2 otrzymuje brzmienie:

2	Arcydzięgiel litwor	<i>Angelica archangelica</i> L. (<i>Archangelica officinalis</i> Hoffm.)	roślina dwuletnia
---	---------------------	---	-------------------

-- w lit. b tabela otrzymuje brzmienie:

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Roślina jednoroczna, dwuletnia lub bylina
1	Bób	<i>Vicia faba</i> L.	roślina jednoroczna
2	Burak	<i>Beta vulgaris</i> L.	roślina dwuletnia
3	Cebula	<i>Allium cepa</i> L.	roślina dwuletnia
4	Cebula siedmiolatka	<i>Allium fistulosum</i> L.	bylina
5	Cukinia	<i>Cucurbita pepo</i> L.	bylina
6	Cykoria liściowa	<i>Cichorium intybus</i> L.	roślina jednoroczna
7	Czosnek	<i>Allium sativa</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
8	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> L.	roślina jednoroczna
9	Dynia piżmowa	<i>Cucurbita pepo</i> L.	roślina jednoroczna
10	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.	roślina jednoroczna
11	Endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
12	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.	roślina jednoroczna

13	Fasola zwykła	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	roślina jednoroczna
14	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	roślina jednoroczna
15	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
16	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
17	Kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
18	Kapusta biała	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
19	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
20	Kapusta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
21	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
22	Koper ogrodowy	<i>Anethum graveolens</i> L.	roślina jednoroczna
23	Marchew jadalna	<i>Daucus carota</i> L.	roślina dwuletnia
24	Ogórek	<i>Cucumis sativus</i> L.	roślina jednoroczna
25	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.	roślina jednoroczna
26	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex. A.W. Hill	roślina dwuletnia
27	Pomidor	<i>Solanum lycopersicum</i> L.	roślina jednoroczna
28	Por	<i>Allium porrum</i> L.	roślina dwuletnia
29	Rokietta siewna /Rukola	<i>Eruca sativa</i> Mill.	roślina jednoroczna
30	Roszponka warzywna	<i>Valerianella locusta</i>	roślina jednoroczna lub dwuletnia
31	Rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
32	Salata	<i>Lactuca sativa</i> L.	roślina jednoroczna
33	Seler	<i>Apium graveolens</i> L.	roślina dwuletnia
34	Szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	bylina
35	Szpinak warzywny	<i>Spinacia oleracea</i> L.	roślina jednoroczna

24) w załączniku nr 6 do rozporządzenia w ust. 2 tabela otrzymuje brzmienie:

Koszty transakcyjne		Wysokość kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych
<p>1. Koszt wykonania oceny wytworzonego materiału siewnego w laboratoriach urzędowych lub akredytowanych – w przypadku wytwarzania materiału siewnego gatunków roślin wymienionych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia</p>	<p>za jeden z następujących gatunków roślin: Lnianka siewna (lnicznik siewny) (<i>Camelina sativa</i> (L.) Crantz), Nostrzyk biały (<i>Melilotus albus</i> Medik.), Nostrzyk żółty (lekarski) (<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.), Przelot pospolity (<i>Anthyllis vulneraria</i> L.), Komonica błotna (<i>Lotus uliginosus</i> Schkuhr), Lędźwian siewny (<i>Lathyrus sativus</i> L.), Soczewica jadalna (<i>Lens culinaris</i> Medik.), Pasternak zwyczajny (<i>Pastinaca sativa</i> L.), Sałata łądzykowa (głębiki krakowskie) (<i>Lactuca sativa</i> var. <i>Angustana</i>)</p>	<p>330 zł</p>
	<p>za jeden z następujących gatunków roślin: Pszenica płaskurka (<i>Triticum diccoccum</i> Schrank ex Schubl.), Pszenica samopsza (<i>Triticum monococcum</i> L.), Żyto krzyca (<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.), Gryka tatarska (<i>Fagopyrum tataricum</i> L. Gaertn.)</p>	<p>295 zł</p>

Koszty transakcyjne		Wysokość kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych
2. Koszt wykonania oceny wytworzonego materiału siewnego w laboratoriach urzędowych lub akredytowanych – w przypadku wytwarzania materiału siewnego roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych.	za każdą odmianę rośliny	322 zł

25) w załączniku nr 7 do rozporządzenia w części V. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 7 rozporządzenia w tabeli:

a) lp. 6–16 otrzymują brzmienie:

6	Założenie pasa kwietnego o szerokości większej niż 22 m, ale mniejszej niż 26 m lub równej 26 m	32%	–	–	1,75	56%
7	Założenie pasa kwietnego o szerokości większej niż 26 m	57%	–	–	1,75	100%
8	Mieszanka wykorzystana do założenia pasa kwietnego zawiera mniej niż 8 gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia	57%	–	–	1,75	100%
9	W pierwszym roku realizacji zobowiązania liczba gatunków	40%	–	1,5	–	60%

	roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w pasie kwietnym jest mniejsza niż 5, ale większa niż 2 lub równa 2					
10	W pierwszym roku realizacji zobowiązania liczba gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w pasie kwietnym wynosi 1 lub takie gatunki nie występują w pasie kwietnym	57%	–	–	1,75	100%
11	W drugim roku lub kolejnych latach realizacji zobowiązania liczba gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w pasie kwietnym jest mniejsza niż 4, ale większa niż 2 lub równa 2	20%	–	1,5	–	30%
12	W drugim roku lub kolejnych latach realizacji zobowiązania liczba gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w pasie kwietnym wynosi 1 lub takie gatunki nie występują w pasie kwietnym	57%	–	–	1,75	100%
13	Mieszanka wykorzystana do założenia pasa kwietnego	57%	–	–	1,75	100%

	zawiera mniej niż 4 wieloletnie gatunki roślin określone w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia					
14	W pasie kwietnym występuje 1 wieloletni gatunek z gatunków roślin określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia	40%	–	1,5	–	60%
15	W pasie kwietnym nie występują jednoroczny gatunek rośliny lub wieloletnie gatunki roślin określone w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia	57%	–	–	1,75	100%
16	Mieszanka wykorzystana do założenia pasa kwietnego nie zawiera gatunków uprawnych lub dziko rosnących, w tym gatunków dziko rosnących wieloletnich	57%	–	–	1,75	100%

b) uchyla się lp. 18,

c) lp. 27 otrzymuje brzmienie:

27	Brak podsiewu w przypadku gdy liczba gatunków określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w tym pasie kwietnym wynosi mniej niż 4 lub podsiew pasa kwietnego	40%	1,25	–	–	50%
----	---	-----	------	---	---	-----

	gatunkami innymi niż określone w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub podsiew gatunkami z rodziny traw					
--	--	--	--	--	--	--

d) lp. 37 otrzymuje brzmienie:

37	Założenie lub utrzymanie w okresie zobowiązania ogródka bioróżnorodności zawierającego mniej niż 15 gatunków roślin	80%	1,25	–	–	100%
----	---	-----	------	---	---	------

e) lp. 39 otrzymuje brzmienie:

39	W ogródce bioróżnorodności nie jest uprawiany gatunek roślin lub odmiana roślin będąca: – odmianą regionalną lub odmianą amatorską wpisaną do krajowego rejestru lub – odmianą marginalnych gatunków roślin rolniczych, lub – gatunkiem rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych wymienionych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia	56%	1,25	–	–	70%
----	--	-----	------	---	---	-----

§ 2. Do przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, o których mowa w art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały one wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem § 21 i § 23 rozporządzenia zmienianego w § 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. W przypadku gdy płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna, o której mowa w art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, została przyznana przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zmienia decyzję w sprawie przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w części dotyczącej refundacji kosztów transakcyjnych, o których mowa w art. 70 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.²⁾), poniesionych z tytułów, o których mowa w § 21 ust. 1 pkt 1 lub 2 rozporządzenia zmienianego w § 1, przez ustalenie wysokości kwoty przeznaczonej na refundację tych kosztów transakcyjnych z uwzględnieniem § 21 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 4. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dodatkowa płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do buhaja, o której mowa w § 23 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, nie została przyznana rolnikowi, ponieważ nie złożył on zaświadczenia, o którym mowa w § 23 ust. 2 rozporządzenia zmienianego w § 1, w terminie do dnia 30 września 2023 r., a złożył to zaświadczenie do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie tej płatności, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35, Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 148 z 08.06.2023, str. 130.

Modernizacji Rolnictwa zmienia z urzędu decyzję w sprawie o przyznanie tej płatności w części dotyczącej dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do buhaja, o której mowa w § 23 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, z zastosowaniem ust. 7 dodanego niniejszym rozporządzeniem w § 23 rozporządzenia zmienianego w § 1.

§ 5. Wymóg, o którym mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia zmienianego w § 1 w części II. Interwencja wymieniona w § 3 pkt 3 rozporządzenia (użytkowanie kośne, użytkowanie kośno-pastwiskowe, użytkowanie pastwiskowe albo użytkowanie naprzemienne) w ust. 3 w pkt 4, uznaje się również za spełniony w zakresie wymaganego terminu wykoszenia niedojadów, jeżeli został zrealizowany przez rolnika przed dniem 31 października 2023 r.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2024 r., z wyjątkiem § 1 pkt 1 lit. b tiret drugie, który wchodzi w życie z dniem 15 marca 2025 r.

**MINISTER ROLNICTWA I
ROZWOJU WSI**

Paweł Małaczek
zastępca dyrektora
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Upoważnienie zawarte w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. poz. 412 i 1530), jest obecnie wykonane w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 734), zwanym dalej „rozporządzeniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”.

Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) są wdrażane w Polsce od 15 marca 2023 r. Potrzeba zmiany przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego wynika w szczególności z doświadczeń i wniosków wyniesionych z pierwszego roku wdrażania interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych. Zmiana ta ma głównie na celu usprawnienie ich wdrażania w kolejnych latach poprzez doprecyzowanie przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego i wprowadzenie uproszczeń przede wszystkim dla beneficjentów, ale także dla instytucji wdrażającej tj. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Część z proponowanych w projekcie rozporządzenia zmian (tj. zmiany wymienione poniżej w pkt 3a, 3g, 6a i 6b) wymaga uprzedniej zmiany PS WPR. Proponowane zmiany PS WPR w tym zakresie uzyskały akceptację Komitetu Monitorującego PS WPR i obecnie trwają konsultacje tych zmian z Komisją Europejską.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano:

- 1) Złagodzenie systemu kar stosowanych w przypadku nieterminowego sporządzenia planu działalności rolnośrodowiskowej;**
- 2) Ujednolicenie terminów dotyczących sporządzania i składania do ARiMR dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych;**
- 3) Zmiany w zakresie Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000, Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 i Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000:**

a) wykorzystanie warstw cyfrowych opracowanych przez GDOŚ do wdrażania Interwencji 1. i 3. oraz doprecyzowanie sposobu wykorzystywania warstw cyfrowych opracowanych przez GIOŚ do wdrażania tych interwencji,

b) zmiany dotyczące terminów na sporządzenie dokumentacji przyrodniczej i przesłanie do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego – Państwowego Instytutu Badawczego kopii tej dokumentacji, a także złożenia potwierdzenia tego przesłania do ARiMR,

c) złagodzenie kary stosowanej w przypadku nieposiadania przez rolnika lub zarządcę dokumentacji przyrodniczej,

d) uproszczenie sposobu ustalania kwoty refundacji kosztów transakcyjnych w ramach Interwencji 1. i 2.,

e) doprecyzowanie zawartości planu działalności rolnośrodowiskowej,

f) rozszerzenie katalogu przypadków, w których nie jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2.,

g) dostosowanie terminu wykaszania niedojadów w Interwencji 3. do potrzeb siedlisk i gatunków występujących na obszarach Natura 2000;

4) Zmiany w zakresie Interwencji 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie:

a) zniesienie zakazu zmiany miejsca uprawy pasternaka (rośliny dwuletniej) w ramach wariantu 5.2.,

b) rozszerzenie listy roślin wspieranych w ramach interwencji oraz zmiany techniczne tej listy,

c) zmiana sposobu przekazywania wybranych dokumentów do ARiMR w przypadku realizacji wariantu 5.1.;

5) Zmiany w zakresie Interwencji 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie – wydłużenie terminu na złożenie do ARiMR zaświadczenia wydanego przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w przypadku ubiegania się o dodatkową płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną do buhaja;

6) Zmiany w zakresie Interwencji 7. Bioróżnorodność na gruntach ornych:

a) złagodzenie warunków i wymogów w ramach wariantu 7.1. Wieloletnie pasy kwietne,

- b) złagodzenie wymogów w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności,
- c) rozszerzenie listy roślin wspieranych w ramach i wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności oraz zmiany techniczne tej listy;

7) Inne zmiany o charakterze technicznym i porządkującym.

Ad 1. Złagodzenie systemu kar stosowanych w przypadku nieterminowego sporządzenia planu działalności rolnośrodowiskowej

Dotychczas sytuacje, w których plan działalności rolnośrodowiskowej jest sporządzony po wymaganym terminie skutkują zastosowaniem kary w wysokości 40% płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby za realizację tego zobowiązania, gdyby ten rolnik lub ten zarządca posiadali ten plan sporządzony we właściwym terminie. W projekcie rozporządzenie proponuje się złagodzenie tej kary. Zgodnie z proponowaną zmianą dokonano zmiany konstrukcji § 39 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, poprzez nadanie nowego brzmienia ust. 1 i dodanie nowego ust. 1a. W § 39 ust. 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego zaproponowano, aby w przypadku, gdy zostanie stwierdzone, że rolnik lub zarządca posiadają plan działalności rolnośrodowiskowej, który jest sporządzony nie dłużej niż 14 dni po upływie terminu na sporządzenie tego planu, wysokość kary wynosiła 10% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby za realizację tego zobowiązania, gdyby ten rolnik lub ten zarządca posiadali ten plan sporządzony w odpowiednim terminie. Jednocześnie w ust. 1a, zgodnie z projektem rozporządzenia, określona jest kara stosowana w przypadku, gdy rolnik lub zarządca nie posiadają planu działalności rolnośrodowiskowej lub posiadają taki plan, ale jest on sporządzony później niż 14 dni po upływie terminu w jakim ten plan powinien być sporządzony. W związku z zaproponowaną zmianą konstrukcji § 39 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, konieczne było również skorygowanie odesłań w innych przepisach tego rozporządzenia tj. § 39 ust. 2 oraz § 40 ust. 1.

Proponowana, korzystna dla beneficjentów zmiana, będzie miała zastosowanie od 15 marca 2024 r.

Ad 2. Ujednolicenie terminów dotyczących sporządzania i składania do ARiMR dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych

W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zmian, mających na celu ujednolicenie obowiązujących terminów, w szczególności terminów na złożenie do ARiMR różnych dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych. Zgodnie z projektem rozporządzenia, plan działalności rolnośrodowiskowej powinien być sporządzony w terminie do dnia 15 lipca roku, w którym zostało podjęte zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (zmiana zaproponowana w § 5 ust 1 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego). W tym samym terminie, tj. do dnia 15 lipca tego samego roku, rolnik lub zarządca będą zobowiązani do przekazania do ARiMR kopii wybranych stron planu działalności rolnośrodowiskowej (zmiany zaproponowane w § 26 ust. 1, ust. 2 pkt 1, ust. 6 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego). Ponadto w tym samym terminie rolnik lub zarządca będą zobowiązani do złożenia do ARiMR kopii pisemnych potwierdzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska, których uzyskanie jest wymagane w określonych sytuacjach w ramach Interwencji 1. i 3. (zmiany zaproponowane w § 26 ust. 2 i ust. 6 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego).

Proponowane zmiany mają charakter uproszczeniowy i korzystny dla beneficjentów, gdyż proponowany termin będzie taki sam dla wielu dokumentów.

Proponuje się, aby zmiana, miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

Ad 3. Zmiany w zakresie Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000, Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 i Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000:

a) wykorzystanie warstw cyfrowych opracowanych przez GDOŚ do wdrażania Interwencji 1. i 3. oraz doprecyzowanie sposobu wykorzystywania warstw cyfrowych opracowanych przez GIOŚ do wdrażania tych interwencji

W projekcie rozporządzenia zaproponowano wprowadzenie istotnych uproszczeń, polegających na wykorzystaniu na potrzeby wdrażania Interwencji 1. i 3. warstw cyfrowych (tzw. „warstwy cyfrowe GDOŚ”) – opracowanych m.in. na podstawie Planów Zadań Ochronnych (PZO) lub Planów Ochrony (PO) dla obszarów Natura 2000 przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska – dotyczących obszaru wdrażania działań ochronnych określonych w PZO albo PO dla przedmiotów ochrony wspieranych w ramach Interwencji 1. (innych niż dubelt i wodniczka) oraz występowania tych przedmiotów ochrony. Powyższe

warstwy cyfrowe będą zaimplementowane do aplikacji e-wniosek tak jak warstwy zasięgów występowania wodniczki i dubelta opracowywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (tzw. „warstwy cyfrowe GIOŚ”) i wykorzystywane do wdrażania Interwencji 1. już w 2023 r. Wykorzystanie opisanych powyżej warstw cyfrowych na temat lokalizacji działań ochronnych określonych w PZO albo PO dla przedmiotów ochrony wspieranych w ramach Interwencji 1. (innych niż dubelt i wodniczka) oraz miejsca występowania tych przedmiotów ochrony, które będą widoczne w aplikacji e-wniosek będzie znaczącym uproszczeniem dla ww. podmiotów.

W konsekwencji powyższej zmiany proponuje się zmianę w § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, zgodnie z którą w ramach Interwencji 1. rolnik lub zarządca nie będą zobowiązani do posiadania dokumentacji przyrodniczej w odniesieniu do obszaru, który znajduje się w granicach warstw cyfrowych GDOŚ dla danego siedliska lub danego gatunku ptaka objętego płatnościami rolno-środowiskowo-klimatycznymi (innego niż dubelt i wodniczka, ponieważ dla tych gatunków będą wykorzystywane tak jak w roku 2023 warstwy cyfrowe opracowane przez GIOŚ). Jednocześnie, ponieważ dla dubelta i wodniczki będą w dalszym ciągu wykorzystywane do wdrażania Interwencji 1. warstwy cyfrowe GIOŚ, konieczne było określenie w przepisach, że dokumentacja przyrodnicza nie będzie wymagana również w przypadku, gdy dany obszar stanowi obszar wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych, określonych w PO albo PZO ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 (zmiana zaproponowana w § 5 ust. 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego).

Jednocześnie w projekcie zaproponowano odpowiednie dostosowanie w § 5 ust. 2 pkt 1 lit. a, § 12 ust. 2 i 3 oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego tak, aby przede wszystkim uwzględniały one wykorzystanie w ramach Interwencji 1. i Interwencji 3. opisanych powyżej warstw cyfrowych GDOŚ.

W odróżnieniu od podejścia stosowanego w 2023 r. w ramach Interwencji 1. w przypadku wariantu ukierunkowanego na ochronę derkacza zaproponowano, aby możliwe było realizowanie innego wariantu Interwencji 1. niż wariant, który wynikałby z ww. warstw cyfrowych GDOŚ dotyczących derkacza. Podobne podejście było stosowane dotychczas w przypadku dubelta i wodniczki, których występowanie wynika z warstw cyfrowych GIOŚ.

Zgodnie z projektem rozporządzenia w przypadku ww. wskazanego odstępstwa od realizacji wariantów dotyczących derkacza, wodniczki i dubelta konieczne będzie uzyskanie pisemnej

zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska (RDOŚ), który sprawuje nadzór nad danym obszarem Natura 2000, na realizację innego wariantu.

W przypadku warstw cyfrowych GIOŚ, zastosowanie takiego odstępstwa za zgodą właściwego RDOŚ, będzie możliwe tylko wtedy, gdy dana powierzchnia objęta warstwą cyfrową GIOŚ jednocześnie nie stanowi obszaru wdrażania działań ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla dubelta lub wodniczki określonych w PZO albo PO ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000.

Powyżej opisane zmiany zostały zaproponowane w § 12 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w dodanym ust. 2b. Kopię ww. pismem potwierdzenia RDOŚ, zgodnie ze zmianą proponowaną w § 26 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w dodanym w ust. 2 pkt 4, rolnik lub zarządca będą zobowiązani złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Wprowadzenie tych zmian spowoduje, że przykładowo jeśli dana powierzchnia będzie znajdowała się w granicach warstwy cyfrowej GIOŚ dotyczącej derkacza, a ekspert przyrodniczy zidentyfikuje na tej powierzchni łąkę świeżą, to jeśli odpowiedni RDOŚ wyrazi na to pisemną zgodę, zobowiązanie będzie mogło być realizowane w ramach wariantu dotyczącego łąk świeżych. Jednocześnie zostanie utrzymane podejście, zgodnie z którym wymogi realizowanego zobowiązania nie mogą być sprzeczne z działaniami ochronnymi obligatoryjnymi i fakultatywnymi określonymi w PZO lub PO ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000. Jeśli natomiast taka sprzeczność występuje, to zobowiązanie może być realizowane zgodnie z ww. działaniami ochronnymi (nie jest wymagana zgoda odpowiedniego RDOŚ) albo zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym, wobec których wystąpiła ta sprzeczność, o ile odpowiedni RDOŚ wyrazi na to pisemną zgodę.

Ponadto, w projekcie rozporządzenia zaproponowano zmianę przepisów, której celem jest zmiana w sposobie wykorzystywania warstw cyfrowych GIOŚ dla dubelta i wodniczki do wdrażania Interwencji 1. i 2. Zgodnie z proponowaną zmianą w § 12 w dodanym ust. 1a i w § 13 w dodanym ust. 2, płatności w ramach tych wariantów będą mogły być przyznane wyłącznie do powierzchni znajdujących się w granicach warstw cyfrowych GIOŚ, a w przypadku wariantów Interwencji 1. również do powierzchni stanowiących obszar wdrażania działań

ochronnych obligatoryjnych lub fakultatywnych dla tych gatunków określonych w PZO albo PO ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000. W takim wypadku, tak jak dotychczas nie będzie wymagana dokumentacja przyrodnicza sporządzona przez eksperta przyrodniczego.

Mając na względzie, że taka dokumentacja przyrodnicza (tj. dotycząca występowania dubelta lub wodniczki) na obszarze położonym poza warstwami cyfrowymi opracowanymi przez GIOŚ mogła zostać sporządzona w roku poprzedzającym rok podjęcia zobowiązania, w dodawanym § 46a rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego zaproponowano, by powyższa reguła nie była stosowana do zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych realizowanych od 15 marca 2024 r. w ramach wariantów Interwencji 1. lub 2. ukierunkowanych na dubelta lub wodniczkę, jeżeli rolnik lub zarządca mają dokumentację przyrodniczą sporządzoną dla tego obszaru w 2023 r.

Ponadto, w związku z propozycją dotyczącą wykorzystania warstw cyfrowych GDOŚ na potrzeby wdrażania Interwencji 1., w projekcie rozporządzenia zaproponowano doprecyzowanie § 12 ust. 3 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, o sytuację w której warstwy cyfrowe GIOŚ dla dubelta i wodniczki pokrywają się z warstwą cyfrową GDOŚ w zakresie siedlisk przyrodniczych. Zgodnie z proponowanym przepisem, w takiej sytuacji możliwe będzie realizowanie wyłącznie wariantu, w ramach którego wspierane jest siedlisko przyrodnicze wynikające z warstwy GDOŚ.

Ponadto w projekcie zaproponowano dodatkowy przepis (§ 12 ust. 2a rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego), zgodnie z którym jeżeli dany obszar znajduje się w zasięgu warstw cyfrowych GDOŚ dotyczących kilku siedlisk lub gatunków ptaków wspieranych w ramach tej interwencji, to zobowiązanie może być realizowane w ramach któregośkolwiek z tych siedlisk lub gatunków, co zapewni rolnikowi lub zarządcy możliwość wyboru, który z wariantów będzie realizował.

Proponowane zmiany są korzystne dla beneficjentów i zapewniają lepsze ukierunkowanie wdrażania Interwencji 1. – 3. na cenne siedliska przyrodnicze i siedliska lęgowe ptaków.

Proponuje się, aby miały one zastosowanie do nowych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych od 15 marca 2024 r.

b) zmiany dotyczące terminów na sporządzenie dokumentacji przyrodniczej i przesłanie do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego – Państwowego Instytutu

Badawczego kopii tej dokumentacji, a także złożenia potwierdzenia tego przesłania do ARiMR

W związku z wątpliwościami rolników i ekspertów przyrodniczych odnośnie do terminu sporządzenia dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2., jakie pojawiły się w 2023 r., a także wnioskami kierowanymi do Ministra, aby wydłużyć termin na przesłanie dokumentacji przyrodniczej do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego – Państwowego Instytutu Badawczego (ITP – PIB) w projekcie rozporządzenia proponuje się, aby dokumentacja przyrodnicza była sporządzana nie później niż do dnia 30 listopada roku rozpoczęcia realizacji tego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (zmiana zaproponowana w § 5 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 oraz § 39 ust. 6 pkt 2 lit. a rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego). Termin 30 listopada będzie również terminem ostatecznym na przekazanie: (1) kopii ww. dokumentacji przyrodniczej do ITP – PIB (zmiana zaproponowana w § 26 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego) oraz (2) złożenia do ARiMR potwierdzenia przesłania ww. kopii dokumentacji przyrodniczej, (zmiana zaproponowana w § 26 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 oraz § 39 ust. 6 pkt 2 lit b rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego).

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również doprecyzowanie w § 26 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, zgodnie z którym będzie wymagane, aby potwierdzenie przesłania kopii dokumentacji przyrodniczej składane do ARiMR, zawierało w szczególności imię, nazwisko, adres zamieszkania albo siedziby, adres korespondencyjny i numer identyfikacyjny rolnika lub zarządcy realizujących zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne.

Proponowana zmiana stanowi wyjście naprzeciw postulatом zgłaszanym przez beneficjentów i ekspertów przyrodniczych i jest dla nich korzystna. Proponuje się, aby zmiana miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

c) złagodzenie kary stosowanej w przypadku nieposiadania przez rolnika lub zarządcę dokumentacji przyrodniczej

Dotychczas zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, w przypadku gdy stwierdzono, że rolnik lub zarządca nie posiadają dokumentacji przyrodniczej (w przypadku zobowiązań, w ramach których jej posiadanie było wymagane), wysokość kary w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania wynosiła 100%

płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, jaka przysługiwałaby do powierzchni gruntów, w odniesieniu do której rolnik lub zarządca nie posiadają tej dokumentacji.

System kar stosowany w przypadku ww. uchybienia został skonstruowany analogicznie do obowiązującego w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020.

W związku z tym, że rola dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2. jest mniejsza, niż w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020, m.in. dlatego, że w dokumentacji przyrodniczej ekspert przyrodniczy nie doprecyzowuje wymogów danego zobowiązania (uszczegóławia je w oddzielnym dokumencie, jakim jest plan działalności rolnośrodowiskowej) w niniejszym projekcie rozporządzenia zaproponowano, obniżenie wysokości ww. kary ze 100% do 60%. Zmiana została zaproponowana w § 39 ust. 6 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Proponowana zmiana jest korzystna dla beneficjentów Interwencji 1. i 2. Proponuje się aby zmiana, miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

d) uproszczenie sposobu ustalania kwoty refundacji kosztów transakcyjnych w ramach Interwencji 1. i 2.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami w przypadku Interwencji 1. i 2. rolnikowi i zarządcy może zostać przyznana kwota przeznaczona na refundację kosztów transakcyjnych poniesionych z tytułu sporządzenia dokumentacji przyrodniczej lub części szczegółowej planu działalności rolnośrodowiskowej. Obecnie wysokość kwoty przeznaczonej rolnikowi lub zarządcy na refundację kosztów transakcyjnych jest sumą kwot określonych zgodnie z ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 załącznika nr 6 do rozporządzenia. Kwoty transakcyjne za sporządzenie ww. dokumentów zostały określone dla odpowiednich przedziałów powierzchniowych (do 1 ha, powyżej 1ha do 5 ha, powyżej 5 ha do 20 ha, powyżej 20 ha do 50 ha i powyżej 50 ha). Jednocześnie dla gruntów powyżej 1 ha wysokość tej refundacji nie może przekraczać 20% wysokości płatności przyznanej za realizację zobowiązania, w ramach którego jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej lub części szczegółowej planu działalności rolnośrodowiskowej. W większości wariantów ww. zasada ograniczenia do 20 % wysokości kwot przeznaczonych rolnikowi lub zarządcy na refundację kosztów transakcyjnych w praktyce ma zastosowanie przede wszystkim do gruntów o powierzchni od 1 do 5 ha. Z tego względu, aby uprościć zasady wyliczenia kosztów transakcyjnych, proponuje się zmianę w § 21 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego polegającą na rezygnacji z ograniczenia wysokości kwot przeznaczonych rolnikowi lub zarządcy na refundację kosztów

transakcyjnych niezależnie od wielkości powierzchni. W efekcie wysokość kwoty przeznaczonej na refundację tych kosztów będzie ustalana zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego jako suma kwot poniesionych z tytułu sporządzenia dokumentacji przyrodniczej oraz sporządzenia przy udziale eksperta przyrodniczego części szczegółowej planu działalności rolno-środowiskowej.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby ta korzystana dla beneficjentów zmiana miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r. Jednocześnie zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia, proponuje się, aby powyższa zmiana miała również zastosowanie do przyznawania kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych realizowanych od 2023.

e) doprecyzowanie zawartości planu działalności rolnośrodowiskowej

W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby oświadczenie eksperta przyrodniczego, o którym mowa w § 26 ust. 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, wymagane w ramach Interwencji 1. i 2. i oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego, o którym mowa w § 26 ust. 6 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, wymagane w ramach Interwencji 3., były zawarte w części szczegółowej planu działalności rolnośrodowiskowej. Dotychczas były to oddzielone od planu działalności rolnośrodowiskowej dokumenty, które rolnik lub zarządca był zobowiązany złożyć do ARiMR w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej. Zgodnie z proponowaną w projekcie rozporządzenia zmianą, kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, na których są zawarte te oświadczenia rolnik lub zarządca będą zobowiązani złożyć do ARiMR do dnia 15 lipca roku, w którym złożyli wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.

Powyższe zmiany zostały zaproponowane w projekcie rozporządzenia jako zmiany w § 26 ust. 2 pkt 1 i ust. 6 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz dodanie w załączniku nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w ust. 2 w pkt 1 nowej lit. c i lit. d. W związku z zaproponowaniem tych zmian dokonano również korekty odpowiednich odesłań w innych przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego np. w § 26 ust. 3 pkt 1, ust. 7, ust. 11.

Ponadto w projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby ww. oświadczenie eksperta przyrodniczego, w przypadku gdy rolnik lub zarządca realizuje tzw. warianty „ptasie” w ramach Interwencji 1. lub Interwencji 2., zawierało wskazanie, jaki gatunek ptaka został stwierdzony. Zmiana została zaproponowana w § 26 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Ponadto, dokonano w projekcie zawarto propozycję uzupełnienia listy elementów, które powinny być zawarte w ww. oświadczeniu eksperta przyrodniczego i doradcy rolnośrodowiskowego, w związku ze proponowanymi zmianami opisanymi rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego dotyczącymi między innymi wykorzystania warstw cyfrowych opracowanych przez GDOŚ.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również, aby szkic gospodarstwa był zawarty w części szczegółowej planu działalności rolnośrodowiskowej. Dotychczas był on załącznikiem do tego planu. Ta zmiana została zaproponowana w załączniku nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego i polega na uchyleniu z niego ust. 3 i przeformułowaniu ust. 2.

W związku ze zmianami zaproponowanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, dokonano niezbędnych korekt odesłań w innych przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego np. w § 26 ust. 8 pkt 2 lit. a, § 34 ust. 4 pkt 2 lit. a, oraz § 39 ust. 3, ust. 4 pkt 1.

Powyższe zmiany, mające charakter uproszczeniowy i porządkujący. Zgodnie z projektem rozporządzenia będą miały zastosowanie do nowych zobowiązań od 15 marca 2024r.

f) rozszerzenie katalogu przypadków, w których nie jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby posiadanie dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 2. nie było wymagane w przypadku, gdy bezpośrednio przed rozpoczęciem na danym gruncie realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS WPR w ramach danego wariantu, zakończono na tym samym gruncie realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w zakresie tożsamyh siedlisk przyrodniczych w ramach Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Przykładowo, jeśli na danym gruncie do 14 marca roku N było realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW

2014-2020 w ramach wariantu ukierunkowanego na ochronę łąk wilgotnych (wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne), a po jego zakończeniu, w tym samym roku N, rolnik podejmie zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PS WPR w ramach wariantu ukierunkowanego na to samo siedlisko przyrodnicze tj. łąki wilgotne (wariant 2.4. Półnaturalne łąki wilgotne), to w ramach tego zobowiązania PS WPR nie jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej.

Należy zauważyć, że w ramach PROW 2014-2020 dane powierzchnie były kwalifikowane do danego wariantu Pakietu 5. zawsze na podstawie dokumentacji przyrodniczej sporządzonej przez eksperta przyrodniczego. Celem zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Pakietu 5. było zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych poprzez realizację wymogów użytkowania dopasowanych do potrzeb tych siedlisk. Można zatem z dużym prawdopodobieństwem założyć, że realizacja tych zobowiązań przez 5 lat nie spowodowała zaniku lub przekształcenia tych siedlisk. Tym samym bezpośrednio po zakończeniu zobowiązania PROW 2014-2020 na danej powierzchni, jeśli siedlisko w opinii eksperta przyrodniczego na tej powierzchni zostało zachowane, posiadanie dokumentacji przyrodniczej nie powinno być wymagane. Powyższa propozycja nie wyklucza jednak sytuacji, w której dana powierzchnia w opinii eksperta przyrodniczego lub zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego PS WPR powinna zostać zakwalifikowana do innego wariantu, w tym ukierunkowanego na ochronę ptaków (np. ze względu na zmiany jakie zaszły w siedlisku).

Proponowana zmiana została wprowadzona w § 5 ust. 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego poprzez dodanie nowego pkt 3. Zgodnie z § 6 projektu rozporządzenia zmiana ta wejdzie w życie z dniem 15 marca 2025 r. Oznacza to, że będzie ona miała zastosowanie do nowych zobowiązań, których realizacja rozpocznie się w 2025 r. Ustanowienie takiego terminu wejścia w życie proponowanej zmiany jest spowodowane faktem, że dokumentacje przyrodnicze w ramach Interwencji 2. mogą być sporządzane w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia zobowiązania. Oznacza to, że część dokumentacji przyrodniczych na potrzeby nowych zobowiązań, które zostaną podjęte od 2024 r. mogła zostać sporządzona, zgodnie z obowiązującymi przepisami przez ekspertów przyrodniczych już w roku 2023, a zgodnie ze zmienionymi przepisami te dokumentacje nie byłyby wymagane. Opublikowanie proponowanej w niniejszym rozporządzeniu zmiany w 2024 r. i ustanowienie

terminu jej wejścia w życie od 2025 r. zapewni odpowiedni czas rolnikom, zarządcom i ekspertom przyrodniczym na zapoznanie się ze zmienionymi przepisami.

g) dostosowanie terminu wykaszania niedojadów w Interwencji 3. do potrzeb siedlisk i gatunków występujących na obszarach Natura 2000

W projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę terminu wykaszania niedojadów w przypadku użytkowania pastwiskowego trwałych użytków zielonych (TUZ) objętych zobowiązaniem w ramach Interwencji 3. Z punktu widzenia ochrony TUZ istotne jest, aby zabiegi agrotechniczne były wykonywane w czasie umożliwiającym regenerację runi w kolejnym okresie wegetacyjnym. Z tego względu w przypadku Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 i Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 termin na wykaszanie niedojadów w przypadku użytkowania pastwiskowego upływa najpóźniej 15 listopada. Z przyrodniczego punktu widzenia termin ten jest bardziej korzystny niż dotychczas określony w ramach Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000. Dlatego też w Interwencji 3. zaproponowano przyjąć ten sam termin wykaszania niedojadów, co w pozostałych interwencjach przyrodniczych. Niewątpliwie będzie miało to pozytywny wpływ na istniejące siedliska przyrodnicze na obszarach Natura 2000.

Powyższa zmiana została zaproponowana w załączniku nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w części II. w ust. 3 pkt 4.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby zmiana miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r. Jednocześnie zgodnie z § 5 projektu rozporządzenia, ww. wymóg zrealizowany przez rolnika w 2023 r., uznaje się również za spełniony w zakresie wymaganego terminu wykoszenia niedojadów, jeżeli niedojady zostały wykoszone przed 31 października 2023 r.

Ad 4. Zmiany w zakresie Interwencji 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie:

a) zniesienie zakazu zmiany miejsca uprawy pasternaka (rośliny dwuletniej) w ramach wariantu 5.2.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rolnicy uprawiający pasternak w ramach wariantu 5.2. nie mają możliwości dokonywania zmiany miejsca uprawy tej rośliny przed upływem dwóch lat jej uprawy. W tym kontekście należy zaznaczyć, że specyfiką uprawy pasternaka

(rośliny dwuletniej) w produkcji nasiennej jest pozyskiwanie korzeni roślin jesienią w pierwszym roku jej uprawy, a następnie ich kopcowanie i sadzenie tych korzeni na wiosnę w drugim roku uprawy pasternaka. W przypadku wiosennego sadzenia korzeni pasternaka istotnym jest unikanie gruntów, na których prowadzone były uprawy warzyw korzeniowych, które mogą mieć wspólne patogeny glebowe. Prawidłowa produkcja nasiennej pasternaka wymaga więc, aby w drugim roku uprawy był on uprawiany w innym miejscu niż w pierwszym roku uprawy.

W związku z powyższym, zasadnym jest dokonanie zmiany obowiązujących przepisów, która w przypadku produkcji nasiennej pasternaka umożliwi dokonanie zmiany miejsca uprawy tej rośliny przed upływem dwóch lat jej uprawy.

Zmiana dotycząca powyższej kwestii została zaproponowana w § 7 ust. 3 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Proponuje się, aby miała ona zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

b) rozszerzenie listy roślin wspieranych w ramach interwencji oraz zmiany techniczne tej listy

W projekcie rozporządzenia zaproponowano rozszerzenie list roślin wspieranych w ramach Interwencji 5. o nostryk żółty (lekarski) *Melilotus officinalis* (L.) Pall. (zmiana zaproponowana w załączniku nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w ust. w ust. 3 pkt 2 w tabeli).

W związku z dodaniem nostryka żółtego do listy roślin wspieranych w ramach interwencji 5., jako gatunku rzadko uprawianych roślin rolniczych, konieczne było również zaproponowanie zmiany w załączniku nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, w części IV. w ust. 2 w tabeli II, polegającej na dodaniu wiersza, w którym określono wymagania jakościowe dla materiału siewnego tego gatunku.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również wprowadzenie korekt w zakresie list roślin objętych wsparciem w ramach Interwencji 5. Zgodnie z projektem rozporządzenia zaproponowano zmiany w zakresie oznaczeń czy rośliny są jednoroczne, dwuletnie czy są bylinami. Zgodnie z proponowaną zmianą gorczyca sarepska została oznaczona jako roślina jednoroczna, a kminek zwyczajny jako roślina dwuletnia. Powyższą zmianę zaproponowano w załączniku nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w ust. 3 pkt 1 w tabeli w części „Rośliny oleiste i włókniste”.

Proponowane zmiany będą miały zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

c) zmiana sposobu przekazywania wybranych dokumentów do ARiMR w przypadku realizacji wariantu 5.1.

W przypadku realizacji zobowiązania w ramach wariantu 5.1., zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, do wniosku o przyznanie płatności dołącza się dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych z gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia. Ponieważ niedołączenie tych dokumentów do wniosku oznaczało uznanie takiego wniosku za niekompletny, co skutkowało odmową przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, w niniejszym projekcie proponuje się, aby ww. dokumenty nie były dołączane do wniosku, ale by były dokumentem, który rolnik jest zobowiązany złożyć do ARiMR w terminie do dnia 15 lipca danego roku. Jednocześnie ponieważ dokumenty te stanowią potwierdzenie spełnienia przez rolnika wymogów zobowiązania w ramach wariantu 5.1., w projekcie zaproponowano, aby w przypadku niezłożenia tych dokumentów do dnia 15 lipca danego roku, ARiMR wzywała rolnika dokonania tej czynności, a czynność ta dokonana po takim wezwaniu do dnia wydania decyzji o przyznaniu płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej będzie uznawana za dokonaną w terminie. Powyższa zmiana została zaproponowana poprzez uchylenie w § 25 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego ust.1 i 2 oraz dodanie ust. 9a i 9b oraz odpowiednie uzupełnienie o właściwe odniesienia ust. 12 i 13 w § 26 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Proponowane, korzystane dla beneficjentów zmiany będą miały zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

Ad 5. Zmiany w zakresie Interwencji 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie - wydłużenie terminu na złożenie do ARiMR zaświadczenia wydanego przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w przypadku ubiegania się o dodatkową płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną do buhaja;

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, w przypadku wariantów 6.1.1. i 6.1.2. dotyczących zachowania lokalnych ras bydła, rolnikowi może zostać przyznana dodatkowa płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna

do buhaja, który w okresie realizacji tego zobowiązania był objęty tym zobowiązaniem i został udostępniony centrum pozyskiwania nasienia. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie takiej dodatkowej płatności, jest zobowiązany, zgodnie z dotychczasowymi przepisami, do złożenia do kierownika biura powiatowego Agencji w terminie do dnia 30 września zaświadczenia wydanego przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy potwierdzającego, że nasienie od buhaja zostało pobrane.

Mając na względzie doświadczenia z wdrażania Interwencji 6. w 2023 r., które wskazują na to, że procedura skierowania buhaja do stacji poboru nasienia jest długotrwała, a co za tym idzie zaświadczenia wydawane przez Instytut Zootechniki, niezbędne do uzyskania ww. dodatkowej płatności, wydawane są po 30 września, w projekcie rozporządzenia proponuje się ustanowienie nowego przepisu (§ 23 ust. 6 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego), zgodnie z którym w przypadku niezłożenia do ARiMR przedmiotowego zaświadczenia do 30 września, ARiMR będzie wzywała rolnika do dokonania tej czynności. Jednocześnie zaproponowano (§ 23 ust. 7 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego), aby tę czynność dokonaną do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, uznawać za dokonaną w terminie.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby ta korzystana dla beneficjentów zmiana miała zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r. Jednocześnie zgodnie z § 4 projektu rozporządzenia, proponuje się, aby powyższa zmiana miała również zastosowanie do przyznawania dodatkowej płatności do buhaja, o której przyznanie rolnicy wnioskowali w 2023 r.

Ad 6. Zmiany w zakresie Interwencji 7. Bioróżnorodność na gruntach ornych:

a) złagodzenie warunków i wymogów w ramach wariantu 7.1. Wieloletnie pasy kwietne

Wariant. 7.1 Wieloletnie pasy kwietne jest zupełnie nową interwencją rolno-środowiskowo-klimatyczną, wdrażaną w Polsce od 2023 r. W poprzednich okresach programowania tego typu działania nie były realizowane. W wyniku doświadczeń z wdrażania wariantu 7.1. w 2023 r., które wskazuje na niskie zainteresowanie podejmowaniem zobowiązań w ramach tej interwencji, podjęto decyzję o wprowadzeniu szeregu uproszczeń w zasadach realizacji zobowiązań w ramach tego wariantu, co może prowadzić do zwiększenia zainteresowania nim rolników podejmowaniem zobowiązań w ramach wariantu 7.1.

Przede wszystkim, w projekcie zaproponowano zrezygnowanie z warunku przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej dotyczącego udziału gruntów ornych w powierzchni wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie. Dotychczas w przypadku wariantu 7.1., płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna była przyznawana, jeżeli łączna powierzchnia gruntów ornych posiadanych przez rolnika stanowiła co najmniej 50% użytków rolnych posiadanych przez tego rolnika. Powyższą zmianę zaproponowano poprzez uchylenie ust. 2 w § 10 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Ponadto, w projekcie rozporządzenia proponuje się złagodzenie obowiązujących w ramach wariantu wybranych wymogów określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w części V. w ust. 1 tj.:

- zwiększenie maksymalnej szerokości pasa kwietnego z 9 do 20 m,
- zmniejszenie liczby wymaganych gatunków w mieszance wykorzystywanej do założenia pasa kwietnego z 10 do 8,
- zmniejszenie liczby wymaganych gatunków wieloletnich w mieszance wykorzystywanej do założenia pasa kwietnego z 6 do 4,
- w mieszance wykorzystywanej do założenia pasa kwietnego nie będzie wymagany udział gatunków dziko rosnących dwuletnich,
- obowiązkowy podsiew pasa będzie wymagany w przypadku, gdy liczba gatunków określonych w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w tym pasie kwietnym będzie mniejsza niż 4 (dotychczas było to 5 gatunków).

W związku z proponowaną zmianą wymogów w ramach wariantu 7.1. w projekcie rozporządzenia konieczne było uwzględnienie również zmian brzmienia rodzajów uchybień w przestrzeganiu tych wymogów określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, tak aby odpowiednio korespondowały ze zmienionymi wymogami. W projekcie zaproponowano również uchylenie wiersza lp. 18 w tabeli w załączniku nr 7 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w części dotyczącej wariantu 7.1. Uchybienie określone w lp. 18 oraz wysokość kary stosowanej w przypadku stwierdzenia tego uchybienia zostały bowiem w tej tabeli określone dwukrotnie tj. ponownie określone w tej samej części tabeli w lp. 20.

Proponowane, korzystane dla beneficjentów zmiany będą miały zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

b) złagodzenie wymogów w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności;

Wariant. 7.2. Ogródki bioróżnorodności jest zupełnie nową interwencją rolno-środowiskowo-klimatyczną, wdrażaną w Polsce od 2023 r. W poprzednich okresach programowania tego typu działania nie były realizowane. W wyniku doświadczeń z wdrażania wariantu 7.2. w 2023 r., które wskazują na niskie zainteresowanie podejmowaniem zobowiązań w ramach tej interwencji, podjęto decyzję o wprowadzeniu szeregu uproszczeń w zasadach realizacji zobowiązań w ramach tego wariantu, co może prowadzić do zwiększenia zainteresowania rolników podejmowaniem zobowiązań w ramach wariantu 7.2.

W projekcie rozporządzenia proponuje się złagodzenie obowiązujących w ramach wariantu wybranych wymogów określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w części V. w ust. 2 tj.:

- zmniejszenie liczby wymaganych w ogródku gatunków z 20 do 15,
- zmniejszenie liczby wymaganych odmian lub gatunków roślin wspieranych w ramach wariantu 5.2. z 3 do 1.

W związku z proponowaną zmianą wymogów w ramach wariantu 7.2. w projekcie rozporządzenia konieczne było uwzględnienie również zmian brzmienia rodzajów uchybień w przestrzeganiu tych wymogów określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, tak aby odpowiednio korespondowały ze zmienionymi wymogami.

Dodatkowo w ramach wariantu 7.2. zaproponowano w projekcie analogiczną zmianę przepisów jak w ramach wariantu 5.1. W przypadku realizacji zobowiązania w ramach wariantu 7.2., zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, do wniosku o przyznanie płatności dołącza się dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych z gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Ponieważ niedołączenie tych dokumentów do wniosku skutkowało uznaniem takiego wniosku za niekompletny, co skutkowało odmową przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, w niniejszym projekcie proponuje się aby ww. dokumenty nie były dołączane do wniosku, ale by były dokumentem, który rolnik jest zobowiązany złożyć do ARiMR w terminie do dnia 15 lipca danego roku.

Jednocześnie ponieważ dokumenty te stanowią potwierdzenie spełnienia przez rolnika wymogów zobowiązania w ramach wariantu 7.2., w projekcie zaproponowano, aby w przypadku niezłożenia tych dokumentów do dnia 15 lipca danego roku, ARiMR wzywała rolnika dokonania tej czynności, a czynność ta dokonana po takim wezwaniu do dnia wydania decyzji o przyznaniu płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej będzie uznawana za dokonaną w terminie. Powyższa zmiana została zaproponowana poprzez uchylenie w § 25 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego ust. 3 i 4 oraz dodanie ust. 10a i 10b oraz odpowiednie uzupełnienie o właściwe odesłania ust. 12 i 13 w § 26 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

c) rozszerzenie listy roślin wspieranych w ramach i wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności oraz zmiany techniczne tej listy

W projekcie rozporządzenia zaproponowano rozszerzenie listy roślin warzywnych wspieranych w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności o czosnek (*Allium sativa* L.) oraz fasolę wielokwiatową (*Phaseolus coccineus* L.). Zmiana została zaproponowana w załączniku nr 4 do w tabeli zawartej w ust. 5 pkt 2 lit. b rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również wprowadzenie korekt w zakresie listy roślin zielarskich objętych wsparciem w ramach wariantu 7.2. Zaproponowano zmiany w zakresie oznaczeń czy rośliny są jednoroczne, dwuletnie czy są bylinami. Zgodnie z proponowaną zmianą arcydzięgiel litwor został oznaczony jako roślina dwuletnia. Zmiana została zaproponowana w załączniku nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w ust. 5 pkt 2 lit. a w tabeli w lp. 2.

Proponowane, korzystane dla beneficjentów zmiany będą miały zastosowanie do zobowiązań nowych i kontynuacyjnych od 15 marca 2024 r.

Ad 7. Inne zmiany o charakterze technicznym i porządkującym

W projekcie rozporządzenia proponuje się, ujednoczenie terminów składania tzw. wniosków transferowych, składanych przez nowego posiadacza stada objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym. Dotychczas takie wnioski były składane zgodnie z przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w terminie 3 lub 7 miesięcy od dnia przeniesienia posiadania stada. W projekcie proponuje się ujednoczenie tego terminu i

ustanowienie go na 7 miesięcy. Zmiana została zaproponowana w § 30 ust. 2 pkt 1 oraz w § 33 w ust. 7 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Projekt rozporządzenia zawiera również propozycje doprecyzowania przepisów rozporządzenia, które odnoszą się do pewnych okoliczności, które mają wystąpić w pierwszym roku realizacji zobowiązania i np. warunkują przyznanie płatności. Przykładem takiego przepisu jest przepis, zgodnie z którym w ramach Interwencji 1. płatność jest przyznawana, jeżeli wymogi realizowanego zobowiązania nie są sprzeczne z działaniami ochronnymi obligatoryjnymi lub fakultatywnymi określonymi w PO lub PZO ustanowionych dla danego obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w terminie składania wniosków o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej. Doświadczenia z pierwszego roku wdrażania interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wskazują na potrzebę doprecyzowania takich przepisów w zakresie terminu, ponieważ w niektórych przypadkach określenie „w pierwszym roku realizacji zobowiązania” czy „w terminie składania wniosków o przyznanie płatności” są za mało precyzyjne. Proponuje się, aby termin ten ustanowić szczegółowo na 15 marca, tj. termin, w którym rozpoczynają się nabory wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych. W projekcie zaproponowano zmiany tych przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, w których ww. doprecyzowanie jest potrzebne tj. w § 5 ust. 2 pkt 1 lit. b, § 12 ust. 4 oraz § 14 ust. 1 pkt 2 i 3.

W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie korekt w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym w zakresie polskich i łacińskich nazw następujących gatunków roślin: pszenica płaskurka, żyto krzyca, przelot pospolity, nostryk biały, papryka (potrzeba wprowadzenia zmian dotyczy głównie załącznika nr 2 i nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego).

Ponadto w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę w wybranych przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego dotyczących Interwencji 5. i Interwencji 7. określić:

- a) „nasiona” na „materiał siewny”,
- b) „odmiana marginalna z gatunków roślin rolniczych” na „odmiana marginalnych gatunków roślin rolniczych”.

Proponuje się także ujednoczenie zapisów dotyczących „odmian, form, populacji lub genotypów roślin.”

Proponowane, zmiany będą miały zastosowanie do zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych od 15 marca 2024 r.

Wprowadzenie w projektowanym rozporządzeniu § 2 jest podyktowane koniecznością określenia przepisu przejściowego w odniesieniu do spraw objętych postępowaniami:

– wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,

– zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie dotychczasowych przepisów, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Zgodnie z tym przepisem do ww. postępowań będą miały zastosowanie przepisy zmienianego rozporządzenia w brzmieniu dotychczasowym. Ma to na celu zapewnienie równego traktowania beneficjentów, a także zapewnienie, aby wszystkie postępowania administracyjne, które zostały wszczęte na wnioski o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej złożone w kampanii naboru wniosków 2023 r. były rozpatrywane według tych samych reguł, tj. zgodnie z przepisami dotychczasowymi. Brak regulacji określonej w § 2 rozporządzenia mógłby zostać uznany za naruszenie zasady równości, ponieważ:

– część postępowań wszczętych wnioskami złożonymi w 2023 r., zakończonych wydaniem decyzji przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, byłaby rozpatrywana na zasadach dotychczasowych;

– pozostała zaś część postępowań wszczętych wnioskami złożonymi w 2023 r., które zostaną zakończone wydaniem decyzji po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, byłaby rozpatrywana na zasadach nowych, wprowadzonych tym projektowanym rozporządzeniem.

Tym samym w odniesieniu do beneficjentów, którzy złożyli wnioski w 2023 r., stosowane byłyby różne zasady, a zastosowanie tych zasad wynikałoby z niezależnego od danego beneficjenta terminu wydania decyzji w jego sprawie.

Zgodnie z § 6 projektu rozporządzenia wejdzie ono w życie z dniem 15 marca 2024 r. (z wyjątkiem zmiany wprowadzonej § 1 pkt 1 lit. b tiret drugie), a zatem wprowadzona zmiana przepisów będzie miała zastosowanie do wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (zarówno nowych jak i kontynuacyjnych) złożonych w ramach kampanii naboru wniosków 2024 r., która rozpocznie się w dniu 15 marca 2024 r.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, dlatego też nie podlega notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania podjęciem prac nad projektem w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod nr 16.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Stefan Krajewski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Anna Jobda – Naczelnik Wydziału Działań Rolnośrodowiskowych Departamentu Płatności Bezpośrednich, tel. 22 623 17 79 e-mail: anna.jobda@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>23.01.2024 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Upoważnienie ustawowe – art. 71 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: 16</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Zróżnicowane terminy dotyczące sporządzania i przekazywania do ARiMR dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych;
2. Złożona analiza Planów Ochrony i Planów Zadań Ochronnych ustanowionych dla obszarów Natura 2000 pod kątem miejsc wdrażania działań ochronnych, niezbędna w celu podjęcia zobowiązania w ramach Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 i Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000.
3. Nieprecyzyjny termin sporządzenia dokumentacji przyrodniczej i zbyt wczesne terminy przesłania do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego PIB kopii tej dokumentacji, a także potwierdzenia tego przesłania do ARiMR.
4. Potrzeba dostosowania kary nakładanej w przypadku posiadania planu działalności rolnośrodowiskowej sporządzonego w niewłaściwym terminie oraz w przypadku nieposiadania przez rolnika lub zarządcę dokumentacji przyrodniczej.

5. Złożony system ustalania kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych w ramach Interwencji 1. i 2.

6. Wymaganie posiadania dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2., w przypadku gdy na danym obszarze, bezpośrednio przed podjęciem zobowiązania w ramach tych interwencji, było realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach Pakietu 5. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020.

7. Potencjalnie niedostosowany termin wykaszania niedojadów w przypadku Interwencji 3. do potrzeb siedlisk i gatunków występujących na obszarach Natura 2000.

8. Lista roślin wspieranych w ramach Interwencji 5. i wariantu 7.2. nie zawiera wybranych gatunków, które powinny być wspierane.

9. Niskie zainteresowanie rolników podejmowaniem zobowiązań w ramach Interwencji 7.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ad 1. Proponuje się ujednoczenie terminów dotyczących sporządzania i przekazywania do ARiMR dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych.

Ad 2. Proponuje się wykorzystanie do wdrażania Interwencji 1. i 3. warstw cyfrowych opracowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na podstawie Planów Ochrony i Planów Zadań Ochronnych ustanowionych dla obszarów Natur 2000.

Ad 3. Proponuje się doprecyzowanie terminu na sporządzenie dokumentacji przyrodniczej i przesłanie do Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego PIB kopii tej dokumentacji, a także potwierdzenia tego przesłania do ARiMR.

Ad 4. Proponuje się złagodzenie systemu kar stosowanych w przypadku nieterminowego sporządzenia planu działalności rolnośrodowiskowej oraz w przypadku nieposiadania przez rolnika lub zarządcę dokumentacji przyrodniczej.

Ad 5. Proponuje się wprowadzenie uproszczeń sposobu ustalania w kwoty refundacji kosztów transakcyjnych w ramach Interwencji 1. i 2.

Ad 6. Proponuje się rozszerzenie katalogu przypadków, w których nie jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 1. i 2.

Ad 7. Proponuje się dostosowanie terminu wykaszania niedojadów w Interwencji 3., tak aby termin ten lepiej odpowiadał potrzebom środowiskowym siedlisk i gatunków na obszarach Natura 2000.

Ad 8. Proponuje się rozszerzyć listę roślin wspieranych w ramach interwencji 5. o nostrzyk żółty a wariantu 7.2.

o fasolę wielokwiatową oraz czosnek.

Ad 9. Proponuje się złagodzenie wybranych warunków i wymogów w ramach wariantów Interwencji 7.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy UE regulujące wdrażanie w państwach członkowskich interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach planów strategicznych dla Wspólnej polityki Rolnej na lata 2023-2027 nie narzucają państwom członkowskim stosowania jednolitych rozwiązań. Przepisy wspólnotowe określają jedynie ramy prawne, w których mogą poruszać się państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę, że przepisy te są wdrażane do porządków prawnych państw członkowskich, należy oczekiwać, że w poszczególnych państwach UE zastosowane zostaną rozwiązania dostosowane do potrzeb tych państw.

Na podstawie przeprowadzonej analizy możliwości osiągnięcia celu projektu rozporządzenia za pomocą innych środków należy stwierdzić, że wszelkie działania inne niż legislacyjne nie dają możliwości osiągnięcia oczekiwanych efektów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci (rolnicy lub zarządcy)	ok. 25 tys.	Na podstawie szacunków własnych w oparciu o dane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie ujednoczonych terminów dotyczących sporządzania i przekazywania do ARiMR dokumentów związanych z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych. 2. Wykorzystanie do wdrażania Interwencji 1. i 3. warstw cyfrowych opracowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. 3. Niestosowanie ograniczenia wysokości refundacji kosztów transakcyjnych w ramach interwencji 1. i 2. do 20% płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej. 4. Brak wymogu posiadania dokumentacji przyrodniczej w ramach Interwencji 2. jeśli zostało zakończone zobowiązanie w ramach Pakietu 5. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. 5. Wykaszanie niedojadów w Interwencji 3. do

			<p>dnia 15 listopada.</p> <p>6. Możliwość uprawy nostryka żółtego w ramach Interwencji 5. oraz fasoli wielokwiatowej oraz czosnku w wariacie 7.2.</p> <p>7. Stosowanie łagodniejszych warunków i wymogów w ramach wariantów Interwencji 7.</p> <p>8. Stosowanie łagodniejszych kar w przypadku nieterminowego sporządzenia planu działalności rolnośrodowiskowej i nieposiadania dokumentacji przyrodniczej.</p>
Agencja Płatnicza –ARiMR	Centrala ARiMR, 16 oddziałów regionalnych 314 biur powiatowych	Zgodnie z ustawą z dnia z 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur ARiMR do zmian wynikających z rozporządzenia.
Podmioty prowadzące działalność w zakresie doradztwa przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej	ok. 2123 doradców rolnośrodowiskowych ok. 798 ekspertów przyrodniczych	Listy doradców rolnośrodowiskowych i ekspertów przyrodniczych prowadzone przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – stan na dzień 6.10.2023 r. (https://doradca.cdr.gov.pl/)	Konieczność doradzania w zakresie zmienionych przepisów.
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			
Opracowanie projektu rozporządzenia było poprzedzone współpracą (spotkania oraz korespondencja) z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także współpracą z instytutami badawczymi nadzorowanymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (m.in. Instytut Technologiczno-			

Przyrodniczy – PIB, Instytut Ogrodnictwa – PIB, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB) oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Celem tej współpracy było przede wszystkim zasięgnięcie opinii i skonsultowanie planowanych zmian przepisów rozporządzenia, aby opracowane proponowane przepisy były prawidłowo merytorycznie sformułowane.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt zostanie przesłany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:

- 1) do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych oraz Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854);
- 2) do Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centr Club, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacji Przedsiębiorców Polskich na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97);
- 3) do Rady Dialogu Społecznego na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z póź. zm.);
- 4) do Krajowej Rady Izb Rolniczych na podstawie art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych oraz Krajowej Radzie Spółdzielczej na podstawie art. 259 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648 oraz z 2023 r. poz. 1450).

Projekt będzie podlegał opiniowaniu zgodnie z § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jednostki doradztwa rolniczego, instytuty badawcze nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, których może dotyczyć realizacja projektu (Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy).

Projekt rozporządzenia w I kwartale 2024 r. zostanie przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

Rada Dialogu Społecznego;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
Polska Federacja Rolna;
Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
Krajowa Rada Izb Rolniczych;
Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
Federacja Przedsiębiorców Polskich;
Krajowa Rada Spółdzielcza;
Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
Polski Związek Zawodowy Rolników;
Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków;
Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „EKOLAND”;
Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;
Polski Klub Ekologiczny;
Business Centre Club;
Forum Związków Zawodowych;
Konfederacja LEWIATAN;
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
Związek Rzemiosła Polskiego;
Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
Polski Związek Hodowców Koni;
Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;

Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
Polski Związek Ogrodniczy;
Polski Związek Owczarski;
Polska Izba Nasienna;
Polska Izba Ogrodnicza;
Polski Karp Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością – Organizacja Producentów;
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;
Polskie Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”;
Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
Lubelskie Towarzystwo Pszczelnicze;
Związek Polski Przemysł Futrzarski;
Izba Pracodawców Polskich;
Federacja Przedsiębiorców Polskich;
Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl;
Naczelna Organizacja Techniczna;
Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego;
Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz. Izba Zbożowo-Paszowa;
Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców;
Związek Polskie Mięso;
Polska Izba Ekologii;
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”;
Polski Komitet Krajowy Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN);
Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju;
Fundacja WWF Polska;
Związek Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wieprz Polski;
Koalicja Rolnictwo dla Przyrody;
Stowarzyszenie na rzecz ochrony tradycyjnych odmian pomidorów;
Związek Zawodowy Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni;
Związek Firm Public Relations;

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie dużych przedsiębiorców.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	Beneficjenci (rolnicy)	Rozwiązania zawarte w projektowanym rozporządzeniu będą sprzyjały podejmowaniu nowych zobowiązań w ramach Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych i dalszej realizacji podjętych zobowiązań.						
	Osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na osoby niepełnosprawne i osoby starsze.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenie nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zatem nie jest wymagana odrębna ocena w tym zakresie.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
♣ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy				

<ul style="list-style-type: none"> ☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz:</p> <p>Wprowadzone rozporządzeniem zmiany, nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.</p>	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
<ul style="list-style-type: none"> ♣ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
	<ul style="list-style-type: none"> ♣ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Przewiduje się, że zmiany wprowadzone projektowanym rozporządzeniem będą sprzyjały podejmowaniu i realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, których celem jest promowanie gospodarowania w sposób prośrodowiskowy i proklimatyczny</p> <p>Rozporządzenie nie wpłynie na pozostałe obszary.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że projektowane przepisy rozporządzenia wejdą w życie 15 marca 2024 r. Oczekuje się, że wejście w życie przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemów wskazanych w pkt 1 OSR.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania PS WPR 2023-2027, w tym interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych będą realizowane przez określone w PS WPR wskaźniki produktu i rezultatu. Ewaluacja będzie prowadzona zgodnie z Planem Ewaluacji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
brak	